

על הספר: השיבה לקיבוץ : בירור פילוסופי אוטוביוגרפי

מחברים: מחבר/ת: לוריא, יובל

סימן מדף: לור

מספר מיון: 972.101.6(9)

משפט אחריות: יובל לוריא ; עורכי הסדרה: ד"ר יצחק בנימיני, עידן צבעוני

מדיה: ספרים

סוג: ספר עיון

עמודים: 379 עמודים

גובה: 21 ס"מ

מוציאים לאור: רסלינג מקום הוצאה: תל אביב

שנת הוצאה: 2026

מס. המרכז לספריות וספרות: 26-0488

שפה: עברית

סדרה: הסדרה לחקר ישראל - חברה, תרבות והיסטוריה

תאריך קטלוג: 23/04/2026

מילות מפתח: קיבוץ, אוטוביוגרפיה, ספרי ספרייה אזורית סניף מרכזי, ביקורת (פילוסופיה)

הערות: כולל מפתח.

תקציר:

"השיבה לקיבוץ" הוא חיבור ייחודי המשלב יסודות אוטוביוגרפיים עם בירור פילוסופי, חברתי ואישי של חוויית החיים הקיבוצית. הפילוסוף יובל לוריא שב בספר זה אל שנות ילדותו ונעוריו בקיבוץ עין שמר, שאליו חזר בשנת 1954 לאחר שש שנות חיים בניו יורק, ובוחן ממבט מאוחר – של אדם מבוגר – את משמעות השיבה, ההשתייכות והזהות שנרקמת בין היחיד לקבוצה. זהו חיבור אישי המנסח את מה שהיה משמעותי למחבר עם שובו לקבוצה ולקיבוץ מארה"ב. אולם החיבור הזה חורג מתייעוד זיכרונות אישיים גרידא: הוא מספר על צורת החיים החברתית של קבוצה במוסד החינוכי בקיבוץ באותם ימים, ומציב אותה ואת הקיבוץ בהקשר אישי, חברתי, היסטורי, פסיכולוגי ופילוסופי. הוא עושה שימוש בזיכרון כנקודת מוצא לבירור מושגים פילוסופיים יסודיים כגון זהות אישית וחברתית, שייכות, חירות, אחריות, סמכות, חינוך, שוויון, כמו גם משמעות החיים. לוריא מציע בירור פילוסופי שאיננו פסיכולוגי או משפטי, אלא רפלקסיבי ורעיוני – ניסיון להבין כיצד מושגים אלה מתממשים בפועל בהווה קיבוצית קונקרטית, וכיצד הם מעצבים את תודעת היחיד החי בתוכה. באמצעות תיאור הקליטה מחדש בקבוצה, החיים במוסד החינוכי, תרבות היומיום, מערכות היחסים והנורמות החברתיות, נחשף המתח המתמיד בין אינדיבידואליות לבין קולקטיב, בין בחירה אישית לבין מסלול חיים מוכתב. לצד הסיפור האישי נפרש גם הקשר היסטורי-חברתי רחב: תולדות הקיבוץ, האתוס של תנועת "השומר הצעיר" והרקע הערכי והאידיאולוגי של החברה הקיבוצית בראשית ימי המדינה. "השיבה לקיבוץ" הוא ספר עיון אישי המבקש להבין לא רק מה קרה, אלא מה הייתה משמעותם של החיים הקיבוציים – אז, וכפי שהם נראים במבט משקיף לאחור – עבור היחיד, הקבוצה והחברה הישראלית כולה. יובל לוריא הוא פרופ' אמריטוס במחלקה לפילוסופיה באוניברסיטת בן-גוריון. מבין ספריו: "בעקבות משמעות החיים: מסע פילוסופי" (אוניברסיטת חיפה, 2002); "מבוא לקסמי

הפילוסופיה: אתיקה ומוסר" (אוניברסיטת בן-גוריון, 2007); "על ההוויה החברתית: קריאה מושגית בתנך ובפילוסופיה היוונית" (רסלינג 2016); "אנתרופולוגיה פילוסופית" (רסלינג, 2023); "מבט אנושי: הסתכלות וראייה בפסיכולוגיה פילוסופית" (רסלינג 2025). -- מהכריכה האחורית.